

Σύγκριση του Συμφώνου Συμβίωσης με τη βυζαντινή παλλακεία

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1fRgKGq>]

γ) Η κατάσταση στην οποία κατατάσσει το Σύμφωνο Ελεύθερης Συμβίωσης το ζευγάρι που το επιλέγει, προσιδιάζει σ' αυτήν της παλλακείας της βυζαντινής εποχής^[79]. Η παλλακή ήταν « άγαμη γυναίκα, που είχε έναν μονιμότερο δεσμό μ' έναν άγαμο άνδρα, χωρίς ο δεσμός της αυτός να αποτελεί νόμιμο γάμο^[80]». Η επαναθεμελίωση αυτού του ριζωμένου στην κλασική αρχαιότητα θεσμού στο Βυζάντιο, σε νέα νομοθετικά πλαίσια, τα οποία καθιστούσαν ασυμβίβαστη την ταυτόχρονη λειτουργία γάμου και παλλακείας, νομοθετήθηκε ήδη από την εποχή του Μεγάλου Κωνσταντίνου και επαναβεβαιώθηκε εκ νέου στους πρωτοβυζαντινούς χρόνους την εποχή του αυτοκράτορα Ζήνωνα, οπότε και εγκαθιδρύθηκε ένα καθεστώς νομικής προστασίας για την παλλακίδα.

Η εγκατάλειψη της παλλακίδας από τον συμβίο της προβλέπονταν στο κληρονομικό δίκαιό της εποχής, σύμφωνα με το οποίο ένα μέρος της περιουσίας του άνδρα έπρεπε να διατεθεί στην παλλακίδα ή τα παιδιά τους. Ειδικότερα, μετά την εποχή του Ιουστινιανού, μέχρι την οποία η μεταχείριση των παλλακίδων παρέμενε αμφίρροπη, τόσο ο αυτοκράτορας Αναστάσιος Α΄, ο οποίος έδωσε νομιμότητα στα νόθα παιδιά, όσο και ο Λέων ο Ίσαυρος, ο οποίος προστάτευσε τα περιουσιακά δίκαιά της παλλακίδος, κινήθηκαν στα παραπάνω νομοθετικά πλαίσια. Τελικά, φτάσαμε στον ένατο αιώνα, κατά τον οποίο ο Βασίλειος Α΄ θέσπισε στον Πρόχειρον Νόμον την απαγόρευση κατοχής παλλακίδας « εν τω ιδίω οίκω », με το επιχείρημα ότι « ουδέν διαφέρειν από της πορνείας », παράδοση την οποία συνέχισε και ο γιος του Λέων ο Στ^[81].

Ως εκ τούτου, αν η σύγχρονη νομική ρύθμιση της ελεύθερης συμβίωσης παραπέμπει στο βυζαντινό θεσμό της παλλακείας, τότε αναμφισβήτητα η ιεροκανονική αντιμετώπιση της παλλακείας μπορεί να αποτελέσει έναν ασφαλή οδηγό ποιμαντικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που απορρέουν από τη θεσμοθέτηση αυτού του τύπου συμβίωσης. Το ερώτημα λοιπόν, που τίθεται είναι

πώς αντιμετώπιζαν οι Πατέρες της Εκκλησίας το θεσμό της παλλακείας και πώς αποτυπώνεται η στάση τους εντός των Ιερών Κανόνων της Εκκλησίας.

[Συνεχίζεται]

[79] « Το Σύμφωνο της ελεύθερης συμβίωσης κατατάσσει το ανδρόγυνο στην κατάσταση της παλλακείας » : Μπούμης Π., « θεώρηση του Συμφώνου Ελεύθερης Συμβίωσης », *Εκκλησία* 6, 2008, σ. 440. Τα ίδια υποστήριξε σε σχετικό συνέδριο με τίτλο « Κανόνες της Εκκλησίας και Σύγχρονες προκλήσεις », που διοργανώθηκε στο Βόλο από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος στις 11.5.2014 , ο Λέκτωρ Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πάνος Νικολόπουλος, ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα « Κανονική περί γάμου παράδοση και σύγχρονες μορφές συμβίωσης »: Βλ. σχ. <http://www.youtube.com/watch?v=1k15DVQv4Uw> (από 11: 35 και κάτω).

[80] Ακανθόπουλος Π., όπ. παρ. σ. 686.

[81] Καζδάν Α., « Η Βυζαντινή Οικογένεια και τα Προβλήματά της », *Μνήμων* 12, 1989, σσ. 197-198.